

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

28.11.2020
Група 25
Урок 17-18

Тема: ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ЕТНІЧНОГО СТИЛЮ ІНТЕР'ЄРУ

Мета: ознайомити здобувачів освіти з особливостями українського етнічного стилю, його характеристиками та основними ознаками, сферою використання.

Український етнічний стиль інтер'єру колоритний і різноманітний, адже в кожному регіоні країни є щось самобутнє і цікаве. Дуже часто український стиль, який поєднує в собі стародавні традиції та сучасність, використовують для оформлення ресторанів, кафе або готелів. Останнім часом він набирає популярності в оздобленні житлових приміщень, і не лише в Україні, а й за кордоном.

Колись будинки в Україні споруджували переважно з дерев'яних брусів, рідше з глини та соломи, з обов'язковою присутністю грубки, яку розписували квітами, фігурками тварин і візерунками. Піч була домашнім оберегом і символом здоров'я. На ній спали, у ній готували їжу, її використовували для організації лазні, біля неї давали найважливіші обіцянки і клятви, укладали договори, які вважалися непорушними.

Піч в українському інтер'єрі у традиційному дусі

Крім печі, важливу роль в інтер'єрі відігравав великий стіл, за яким збиралася вся родина. Його виготовляли з міцної деревини і використовували для проведення різних обрядів.

Стіл у традиційному українському інтер'єрі

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

За старих часів кожен будинок прикрашали вишитими господинею рушниками із обереговою символікою. Існували пологові, хрестильні, весільні, хлібосольні та інші рушники. Ними прикрашали ікони, стіни, вікна, ліжка тощо.

На стіни також вішали дерев'яні розписні ложки, тарілки та декоративні віники-обереги, які можна побачити в українських домівках і сьогодні. Такі віники прикрашали стрічками, горіхами, бобами, горохом, пшеничним зерном, сухими рослинами та квітами. Кожен елемент мав певний сенс. Вважалося, що один з них приносив у дім здоров'я, другий — багатство, третій — сімейний добробут тощо.

Меблі в українській хаті завжди мали прості форми, але виготовляли їх переважно з дуба та інших якісних порід дерева. З деревини виготовляли не лише меблі, а й хатне начиння — ложки, відра.

Українці розписували своє житло не лише всередині, а й зовні, а віконні рами, двері, меблі прикрашали вигадливим різьбленням по дереву. У житлі обов'язково була полиця для ікон, яку встановлювали на покуті. Були й полиці, куди ставили плетені кошики, посуд, ляльок-мотанок у національних костюмах (їх ще називали берегинями, адже вважалося, що вони охороняють затишок у домі). Посуд виготовляли переважно з глини: це були різні горщики, глечики та миски, розписані візерунками. При цьому для кожного регіону України характерні свої мотиви, кольори і сюжети розпису.

Крім того, прикметними особливостями українського стилю здавна були і є різні ткани, вишиті, плетені предмети декору. Основні кольори інтер'єру — білий, червоний, чорний, але можуть бути присутні й інші — синій, коричневий, зелений. Найголовніше — це простота, затишок і природність.

Український колорит у сучасному інтер'єрі. У сьогоднішній дедалі більше українців залюбки прикрашають патріотичними мотивами не лише одяг, а й свою оселю. До того ж, в епоху новітніх технологій етнічний стиль набув нового втілення.

Сучасні дизайнери, створюючи інтер'єри в українському стилі, спираються на народні традиції. Деяко грубувата фактура штукатурки, дерев'яна або викладена керамічною плиткою підлога, дерев'яні балки, частковий розпис стін дають змогу відтворити український колорит у сучасній квартирі.

Інтер'єр сучасного житла в українському етнічному стилі

Найчастіше етнічні мотиви (зображення національної символіки, елементів традиційного розпису тощо) наносять на текстильні вироби: килими, штори, покривала тощо.

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

Текстильні інтер'єрні вироби в українському стилі

М'які меблі в українському етнічному стилі

Український дизайнер Марта Серветник для виготовлення м'яких меблів використовує справжні гуцульські килими з домотканого вовняного полотна. У результаті копіткої роботи виходить сучасний дизайнерський виріб, а точніше — вишукане крісло в етнічному стилі, з неабиякою історією та національним колоритом.

М'які меблі в етнічному стилі українського дизайнера Марти Серветник

Українські жінки віддавна декорували текстильні вироби не лише вишивкою, а й вибитими на них фарбами за допомогою дерев'яних штампів малюнками (техніка звалась вибійка). Сьогодні цю давню техніку використовують у створенні текстильних шпалер, постільної білизни і скатертин. Ще один старовинний спосіб декору — витинання. Але якщо традиційно витинанки виготовляють з паперу, то в сучасному інтер'єрі — з вінілових плівок, текстилю та інших матеріалів.

Кольоровими візерунками українці здавна прикрашали не лише свій одяг, а й дім. Сьогодні ця тенденція повертається, і в наш час українці наносять орнаменти у традиціях національного розпису або вишивки на стіни та меблі, викладають їх з мозаїки, вирізають з дерева тощо.

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

Оздоблення стін і меблів елементами петриківського розпису

«Вишиті» меблі

Українська вишивка надихнула дизайнера Ярослава Галанта створити унікальну колекцію меблів у національному стилі. Майстер буквально вишив візерунки кольоровими нитками крізь тисячі отворів на меблях. Колекція українського дизайнера мала колосальний успіх на меблевій виставці в Мілані 2012 р.

Меблі українського дизайнера Ярослава Галанта

У сучасній ванній кімнаті український стиль можна створити за допомогою орнаментального панно на стіні, виконаного з мозаїки, або барвистого фриза з готовим орнаментом у традиційних мотивах і кольорах української вишивки.

Орнамент української вишивки в інтер'єрі сучасної ванної кімнати

Також можна надати оселі українського колориту, використовуючи поєднання синього і жовтого та їх відтінків.

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

Використання української національної колористики в сучасному інтер'єрі

Види українських етнічних виробів. Асортимент виробів, які представляють яскраву і неповторну національну культуру України, сьогодні є надзвичайно широким. Окрім традиційних вишиванок і рушників, до самобутніх витворів українського декоративно-ужиткового мистецтва належать скатертини, килими, гобелени, керамічний посуд, різноманітні предмети декору інтер'єру, аксесуари, прикраси і сувеніри. У наші дні творцями цих виробів є як майстри традиційних народних ремесел і художніх промислів, так і сучасні дизайнери.

Сучасні українські вишиванки (модельєра Роксолани Богуцької)

Ткані та вишиті скатертини в українському національному стилі

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

Українські рушники

Українські килими

Вироби української кераміки

Предмети декору інтер'єру та сувеніри в українському національному стилі

Модуль II. Дизайн предметів інтер'єру

Ляльки-мотанки та сувенірні ляльки в українському національному одязі

Акcesуари в українському етнічному стилі

Сучасні прикраси в українському етнічному стилі

Домашнє завдання:

- ❖ Законспектувати викладений вище матеріал та вивчити його.
- ❖ Довідайся, інтер'єри яких установ та закладів твого села чи міста оформлені в українському етнічному стилі.
- ❖ Назви ознаки українського стилю в інтер'єрі.